

smučina

ELAN

GLASILO DEL. SKUPNOSTI ELAN TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM

Smelo v novo leto

Izteka se leto velikih preizkušenj za nas vse, ki pa je šele uvod v svetovne in domače resne probleme. To, na kar smo mi opozarjali nekaj poslednjih let, je z vso silo kot svetovno, še bolj pa domače dogajanje pljusnilo čez pragove vseh nas. Danes zvonijo vsi tisti, ki so še do nedavna označevali takšna opozorila za pesimizem in razbijaštvo. V teh razmerah pa danes ne gre več za tarnanje, temveč za ukrepanje, kako najti pot iz gospodarskih zagat, kako delovati in se boriti za obstoj ter nadaljnji razvoj.

Dober kazalec splošnih in gospodarskih razmer v svetu ter doma je industrija za prosti čas, ki kot jeziček na zelo precizni tehnični hitro zaniha predvsem v smeri poslabševanja razmer, še preden to zaznajo cele vrste drugih panog. Na to smo z naše strani poizkušali, kjer je le bilo nekaj upanja na odziv, pravočasno opozarjati. Razgovori, novinarske konference, razprave v družbeno-političnih telesih itd. z naše strani v poslednjih letih dokazujejo to. Toda, žal so bile takšne razprave sprejete kot jokanje za to, da Elanu kdo ne bi kaj vzel, ob tem, ko mu je bojda samo po sebi šlo po maslu. Danes ve in se zaveda že širši krog ljudi, da je v zelo težak položaj še pred drugimi prišla industrija za prosti čas. V teh okoliščinah se je Elan do sedaj zadosti uspešno boril proti nazadovanju povpraševanja v svetu, proti porastu stroškov in proti neugodnim razmeram, ki so izhajale iz splošnega jugoslovanskega gospodarskega položaja. Ta naloga obstaja tudi naprej. Sigurno bomo z vso težo občutili svetovne, pa tudi domače gospodarske razmere. Pri tem pa si bomo morali prizadevati,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Srečno 1982

(Nadaljevanje s 1. strani)

da bi bila škoda za naš kolektiv in naše ime v svetu čim manjša. Z delno zakasnitvijo se bo strahovito nazadovanje povpraševanja po izdelkih za prosti čas in ob tem zlom mnogih nam konkurenčnih firm, ki pred tem svoje izdelke mečejo na tržišče po razprodajnih cenah, zelo poznalo tudi nam. Gre pa za to, da bi nas to najmanj prizadelo oz. da bi bili zadnji, ki bi jih to spravilo v resne gospodarske težave.

Enako je na področju založenosti z vsem, kar potrebujemo za dobro proizvodnjo. Tudi še naprej si bomo prizadevali, da bi se zaradi založenosti z materiali ne ustavili oz. zadnji ustavili. Ob vodenju ustrežne politike bo seveda to terjalo od vseh, ki pri tem sodelujejo, zelo premišljeno in intenzivno delo.

Pričakovati moramo, da bodo za Elan najtežje razmere nastopile konec leta 1982 in bodo trajale celotno poslovno leto 1983.

Kakšne so naše naloge v tem obdobju?

V novo leto moramo stopiti brez panike, vendar trdno odločeni premestiti, da bomo vse težave skušali z resnostjo in prizadevnostjo. Ponoviti moramo že nekajkrat navedeno nalogo o bolj prizadevnem in vestnejšem delu slehernega člana našega kolektiva. Okvir ob takšnem delu pa morajo tvoriti splošni notranji in zunanji pogoji, ki si jih bomo poskušali ustvariti. V organizacijskem smislu pomeni to potrebo po ponovnem preverjanju naše notranje organizacije. Nekaterih nalog iz dosežanja nismo popolnoma izvršili in presoditi moramo, ali je temu vzrok neustrezna oblika ali naše slabosti, ko praviloma v celoti ne izpolnjujemo lastnih sklepov. Pri tem pa je sigurno to, da je preveč članov kolektiva začelo pozabljati na skupni interes Elana, da bi le dosegli čim večji uspeh pa tudi prednost za svoj lastni TOZD. Kakor je različno razmišljanje zaradi različnih mednarodnih in domačih pogojev po različnih TOZD-ih razumljivo, pa je nesprejemljivo in škodljivo ukrepanje, ki zasleduje zgolj interes dela kolektiva brez ozira na skupni rezultat. Prej že navedena naloga po zagotovitvi čim boljših osnov za dobro proizvodnjo in prodajo nam prav v teh težkih časih zadaja nalogo, da pridobimo več visokostrokovnih sodelavcev za tehnični razvoj in delo na tržišču. Istočasno

s tem moramo preveriti naše notranje administriranje ob že prej navedenih organizacijskih presojah, s čimer bi morali pri tem delu aktivnosti zaježiti naprejšnje potrebe po širitvi.

Ob velikih težavah na tržišču in temu ustreznih reakcijah naših kupcev bo razumljiva naša usmerjenost k izpopolnjevanju sistema in večji kakovosti naših izdelkov. To bo moral občutiti vsak zaposleni, čeprav se bo temu upiral in negodoval. Če k temu dodamo še zahtevo po varnejšem delu z materiali in boljšem izkoriščanju delovnega časa, lahko vsi vemo,

da bodo pred nas vse postavljene večje, predvsem pa ostrejšše zahteve. V resnici pa je to tudi prav. V tem so naše notranje možnosti, ki jih moramo izkoristiti v prid lastne prihodnosti in obstoja ter procvit Elana.

Dobrih poslovnih rezultatov, s tem pa tudi zagotovila za individualno in kolektivno varnost ne moremo pričakovati izven nas samih. Prizadevati si moramo zanje kot posamezniki, pa tudi v kolektivu, v vseh predvidenih oblikah preko družbenopolitičnega, samoupravnega in upravnega delovanja.

Vsem tistim, ki so s svojo prizadevnostjo in požrtovalnostjo pripomogli k dobrim dosežkom Elana, čestitamo za trud in opravljeno delo v preteklem letu.

Vsem delavoljnim članom kolektiva zaželimo za naslednje leto korajžjo in zagnanost, da bi se lahko spoprijeli z vsemi velikimi težavami, ki nas čakajo. Zato si zaželimo tudi zdravje in družinsko srečo ter spoštovanje slehernega člana kolektiva in družbene skupnosti, kot osnove za uspešno delo.

Dolfe Vojsk

S turnirja ritmične gimnastike

Iz športnih poročil v dnevnem časopisu, televiziji in z novega plakata Elana v avli naše upravne stavbe smo lahko zasledili izraz ritmična gimnastika oz. točneje športno ritmična gimnastika. Za kaj gre?

Pod nazivom ritmična gimnastika se skriva posebna zvrst gimnastike, ki je namenjena izključno ženski mladini in ženam — od najmlajših v osnovni šoli do odraslih. Za razliko od navadne gimnastike, kjer telovadke izvajajo različne vaje na telovadnih orodjih, uporabljajo telovadke v ritmični gimnastiki pri svojih vajah kije, žogo, telovadni obroč, kolebnico in na palici pritrjen 6 m dolg trak. S tem, ko se je navadna gimnastika na telovadnih orodjih razvila do tako izredno zahtevnih vaj na posameznih orodjih, da so temu kos samo tekmovalke, ki od malega trenirajo dnevno po več ur in so pri tem podvržene raznim poškodbam, pridobiva ritmična gimnastika iz dneva v dan več pristašev. Pri ritmični gimnastiki lahko tekmovalka z lepoto gibov, obvladanjem rokovanja z orodji in gibčnostjo telesa izrazi vso svojo ženskost. Zato ni čudno, da je ritmična gimnastika na novo vključena v program olimpijskih iger in bodo čez 3 leta v Ameriki prvič podelili olimpijske medalje tudi v tej zvrsti športa.

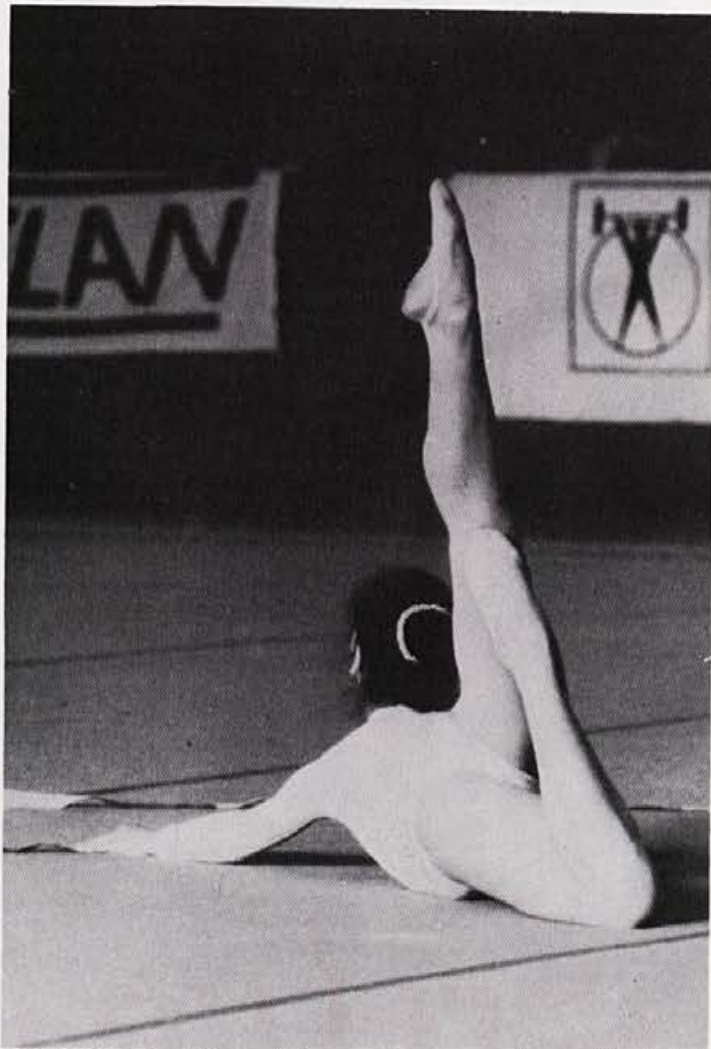
V svetovnem merilu so najboljše tekmovalke Bolgarije in SZ. Pri nas v Jugoslaviji pa so najboljše tekmovalke iz Beograda, kjer imajo tudi najbolj množično zaledje tekmovalk. Samo v Beogradu delujejo trije klubi, od katerih ima vsak preko 1000 članic. Prisotna pa je ritmična gimnastika tudi v Sloveniji — predvsem v Ljubljani, ustanavljajo pa se sekcije po vseh večjih središčih.

V TOZD Športno orodje smo po nekaj letih govorjenja letos pristopili k izdelavi potrebnih prototipov orodij za ritmično gimnastiko. V sodelovanju z znano slovensko strokovnjakinjo prof. Vazzasovo in s pomočjo prof. Gregorka smo izdelali orodja, ki so bila tudi na sestanku vseh trenerjev klubov v Jugoslaviji, ki so sodelovali na I. novembrskem turnirju v športni ritmični gimnastiki v Ljubljani, zelo lepo sprejeta. Vsi so bili izredno

navdušeni, da bo Elan začel proizvodnjo orodij za ritmično gimnastiko, ki jih sedaj na našem tržišču ni bilo in klubi so se morali »znajti«, kakor so vedeli in znali.

Ob priliki navedenega tekmovanja v Ljubljani, s katerega so tudi objavljene fotografije, smo skupaj pripravili tudi lep plakat, ki naj ne dela reklame za Elanova orodja, ampak naj prispeva tudi k popularizaciji ritmične gimnastike.

Pintar Lojze

Elan je bil na turnirju navzoč povsod

Turnir je bil 1. novembra letos

V pravem stilu ritmične gimnastike

S sejma učil in šolske opreme v Beogradu

V situaciji, ko je že čutili učinke stabilizacije na področju investicij, smo s skrbno pripravo na sejmu skušali doseči našo čim boljše predstavitev in s tem večji komercialni uspeh. Priprav smo se lotili v dveh smereh:

Za razstavo smo izbrali samo nove ali novejšje izdelke. Z nekaterimi od njih širimo našo ponudbo in s tem postajamo vse bolj kompletni pri opremljanju športnih objektov. Na razstavo smo povabili vse tiste predstavnike, za katere smo smatrali, da bi njihova prisotnost v bližnji ali daljni prihodnosti pripomogla pri prodaji izdelkov. To so stalni poslovni partnerji, projektanti, predstavniki investitorja šol, predšolskih ustanov in športnih društev. Skupno smo tako razposlali blizu 300 vabil.

Od razstavljenih izdelkov so bili nekateri javnosti predstavljeni prvič. Paleta razstavljenih izdelkov je bila taka, da je vsak obiskovalec lahko našel izdelek, ki je pritegnil njegovo posebno pozornost. Tako smo za projektante, gradbince in šole razstavljali nov športni pod Elasthan in pomične tribune. Košarkarji so bili navdušeni nad novim zložljivim stojalom za košarko. Za predšolske ustanove smo imeli razstavljen igralec sistema A. Predstavili pa smo tudi komplet rekvizitov za ritmiko, parter za talno gimnastiko in blazine univerzal. Posebnost so predstavljali izdelki za opremo domačega trima.

Obisk je bil zadovoljiv, nekaj manj je bilo le obiskovalcev iz drugih republik. V hali, kjer smo razstavljali, je bilo prav na našem razstavnem prostoru vedno največ zanimanja in obiskovalcev. Zanimali so se za

vse razstavljene eksponate največ pa za rekvizite za opremo domačega trima. Ker vseh teh izdelkov še ne proizvajamo, bi morali pohiteti z osvajanjem saj je prav v zimskem obdobju povpraševanje največje.

Na sejmu ni bilo sklenjeno veliko konkretnih poslov, saj že sam način prodaje investicijske opreme tega ne omogoča, zato je bil sejem predvsem v smislu predstavitve naših novih izdelkov, navezovanje stikov s poslovnimi partnerji in utrjevanje že obstoječih. Navezali pa smo dosti stikov s projektanti, predstavniki investitorjev, šol in vrtcev. Iz razgovorov in naših danih ponudb za opremo telovadnic lahko ugotovimo, da je v gradnji še precej objektov, čeprav ne več toliko kot v preteklih letih. Učinke stabilizacije, ki se kažejo v zmanjševanju gradnje športnih objektov, bo tako za našo temeljno organizacijo že čutili v letu 1982, občutneje pa v naslednjih letih, ko lahko pričakujemo večje upadanje gradnje telovadnic. Izhod vidimo v osvajanju novih izdelkov in povečevanju proizvodnje tistih izdelkov, za katere bo na trgu povpraševanje.

Na sejmu so nas obiskali tudi predstavniki tiska in objavili v dveh zelo branih dnevnih časopisih daljšo reportažo o novostih na našem razstavnem prostoru.

Kratka ocena sejma bi bila, da je bil naš nastop na sejmu uspešen. Ker je prikaz eksponatov na sejmu rezultat dela na področju razvoja v obdobju enega leta in ker je bila bera uspešna, nas to tudi obvezuje, da stopamo z enakimi koraki tudi v naprej.

Hribar Janez

Sejemska posadka v razgovoru.

Od leve: Hribar, Mijanov, Pintar, Jeftić in Gašić

Investicijske naložbe 1982–1984

Naložbe v osnovna in obratna sredstva v letu 1982

V prvi polovici meseca novembra smo na delovnih skupinah in nato na delavskih svetih temeljnih organizacij sprejeli odločitve, kam in koliko bomo investirali v prihodnjem letu, delno pa seže ta odločitev tudi v leti 1983 in 1984.

Temeljno vodilo pri pripravi predloga načrta nam je bilo:

— ob ugotovitvi razpoložljivih sredstev za nove naložbe, takoj napravimo delitev: polovico sredstev za osnovna in polovico za obratna sredstva;

— prioriteto imajo naložbe v osnovna sredstva, ki so izvozno usmerjene ali imajo namen ugotoviti že obstoječe zunanje tržišče, kakor tudi v vzporedne dejavnosti, ki se morajo razvijati in posodabljeni ob rasti same proizvodnje.

Prva naložba, ki naj bi bila po načrtu realizirana, če bodo pridobljena ustrezna soglasja pristojnih organov, že v prvem četrtletju prihodnjega leta, je naložba temeljne organizacije smuči za ustanovitev lastnega podjetja v Ameriki. Namen te investicije je predvsem utrditev našega položaja na tej zahodni polobli. Zavedamo se, koliko sredstev in truda je bilo in je še potrebnega, da se tržišče pridobi, zato ga je treba negovati in imeti nad njim popoln ali čim bolj popoln vpliv. Ta naložba ima torej predvsem namen učvrstiti naše izvozne pozicije na tržišču Združenih držav Amerike in Kanade. Pristopili smo že k izdelavi potrebnega ekonomskega elaborata, navezali stike s pristojnimi institucijami, ki nam bodo pomagale, da bo odločitev kar najbolj skrbna in dobra.

Druga naložba je naložba temeljne organizacije plastike, obsega pa nove proizvodne obrate in opremo, ki bo služila povečanemu in dodatnemu obsegu proizvodnje predvsem za izvoz. To so v redu jadrnalna letala, katerih proizvodnja se bo podvojila, čolni, kjer načrtujemo znaten premik v smeri izvoza na konvertibilno področje, in avtostrehe za vozila Volkswagen. Investicija je izrazito izvozno usmerjena, daj so letala in avtostrehe predmet skoraj 100% izvoza. Da je naložba umestna in da bodo novi in dodatni izdelki tudi našli tržišče, nam med drugim pove tudi podatek, da so vanjo pripravljeni sovlagati oziroma združevati sredstva znanj naši poslovni partnerji s področja prometnih temeljnih organizacij Slovenije in Hrvaške. Za-

četek vlaganj predvidevamo v drugem četrtletju 82.

Tretja naložba, katere glavni namen se bo raztegnila v leto 1983, je tesno povezana z že opravljenimi naložbami v temeljni organizaciji smuči in bodočimi naložbami v drugih temeljnih organizacijah, to je naložba v nujno povečanje zmogljivosti tekočega in velikega vzdrževanja, energetike in izdelovanja lastne opreme za potrebe temeljnih organizacij, ki jo sedaj uvažajo. S širitvijo zmogljivosti proizvodnih kapacitet je nujna vzporedna posodobitev in širitev tudi te dejavnosti, ki je najtesneje povezana z osnovno dejavnostjo. Zavedati se moramo, da ta naložba ni nekaj, kar bi se lahko odlagalo v nedogled. Če bi ne imeli za to posebne temeljne organizacije, bi pač take naložbe ločeno reševali ob vsaki naložbi v proizvodne temeljne organizacije oziroma dejavnosti. Naložba je v začetnih pripravah, računamo, da bomo z gradbenimi deli pričeli v zadnjem četrtletju 1982.

Četrta naložba je sicer neproizvodna naložba, a najtesneje povezana z rastjo Elana doma in v tujini. To je nakup sodobnejšega elektronskega računalnika, ker je dosedanj dotrajal. S to naložbo želimo doseči kvalitetnejšo in sprotno infor-

macijo z vseh področij našega poslovnega življenja. Ta naložba je načrtovana za leto 1984, poprej pa se morajo opraviti naloge, ki so pogoji s samim nakupom.

Posebej naj omenimo, da bodo pri vseh zgoraj naštetih naložbah, razen v temeljni organizaciji smuči, sodelovale vse temeljne organizacije z združevanjem sredstev, vse v skladu z veljavnim samoupravnim sporazumom o združevanju dela in sredstev.

Ko smo našli glavne in pomembne naložbe tj. tiste, za katere smo se odločili, da imajo v prihodnjih letih prednost, pa ne smemo pozabiti dvoje:

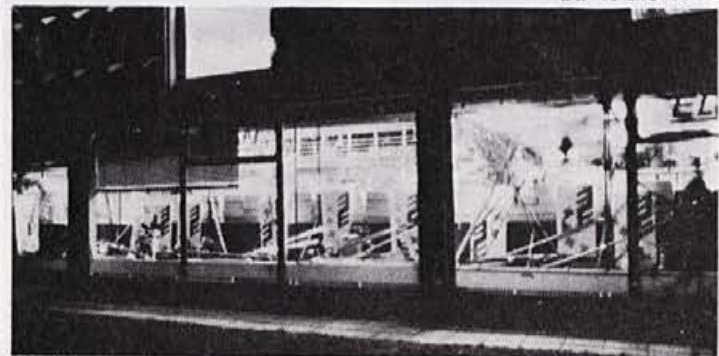
1. da imajo vse temeljne organizacije za leto 1982 načrtovane določene vrednosti sred-

stev za nabavo najnujnejših strojev in opreme, ki se bo realiziralo skladno z dejanskimi možnostmi ob doslednem spoštovanju sprejetih načel.

2. če je bila tokrat dana prednost tem naložbam, ki so najbolj dozorele tj. da so tako pripravljene, da bodo s svojo utemeljitvijo dobile tudi širšo družbeno podporo, je skrb nas vseh, da že sedaj pričnemo misliti za prihodnje obdobje, katerim naložbam bomo dali prioriteto tedaj, ob istočasnem varčevanju in skrbi za čimvečji in še boljši dohodek.

Naj za zaključek zapišemo, da bodo vse naložbe podvržene izredno gostemu situ pristojnih komisij in poslovne banke, upoštevati pa moramo tudi težko gospodarsko situacijo in z njo povezane ukrepe, ki bodo vsi močno vplivali na potek in možnosti realizacije zastavljenega programa naložb.

Pavel KODER

Zložbe trgovine Elan

Ohrabrujoče sporočilo s Švedske

O dogajanjih v Elanu smo vsi skupaj zelo dobro obveščeni, saj na delovnih skupinah in preko vseh sredstev medsebojnega obveščanja včasih dobimo določenih informacij celo preveč. Zagotovo pa marsikdo ni zadovoljen z informacijami, ki prihajajo iz naših enot v tujini, zato sem se odločil da na kratko povzamem nekaj vtisov, ki sem jih dobil po dobrem mesecu bivanja v Hudiksvallu v naši novi enoti v Ryonu.

Septembarska številka Smučine je v grobem orisala vse motive v zvezi z odgovorno poslovno odločitvijo o nakupu Ryonu. Omenjeni podatki so sicer govorili v prid poslovni odločitvi, vendar z določeno mero tveganja, saj so nam bili poslovni prijem v tej smeri, s katero se do sedaj še nismo spoprijeli, neznanka. To tveganje je vplivalo tudi na določena razglabljanja v Elanu, ki so bila proti tako intenzivni mednarodni usmeritvi.

Mesec dni je sicer izredno kratek rok — toda poslovanje se pod našim nadzorstvom odvija nekoliko dlje in lahko bi dejal, da smo na pravi poti.

Reorganizacija v prodajni službi, zamenjava nekaterih potnikov, delno zmanjšanje števila zaposlenih, v večini so sami zapustili Ryon, potem ko so izvedeli, da Monark izstopa, večja odgovornost posameznikov pri izvajanju določenih nalog, vse to je zelo pozitivno vplivalo na poslovne rezultate.

Trenutno zaposleni v Ryonu so spremembo v lastništvu sprejeli z zadovoljstvom. Tudi njihova aktivnost in prizadevanja za doseg dobrih rezultatov sta pohvalna, tako da smo z njihovim delom lahko zelo zadovoljni. Vsi se točno držijo delovnega časa, izostankov pa kljub zelo širokogrudni socialni zakonodaji praktično ni, tako da delo poteka nemoteno.

Kot je že bilo omenjeno v prejšnjih informacijah, je Ryon zelo dobro opremljen v smeri spremljanja podatkov, saj uporablja v ta namen računalnik IBM, tako da je prodajne rezultate mogoče sproti zajemati. Tako se delajo tedenska poročila o prodaji na švedskem trgu in to za vseh 7 področij, katera danes pokrivajo naši potniki.

Trenutni rezultati so popolnoma v skladu z vsemi napovedmi, katere so bile izdelane, tako da lahko pričakujemo uspešen konec leta. To bo seveda dobro vplivalo tudi na našo enoto v Haparandi.

Prodaja izdelkov Elan poteka dobro, vendar kot kaže ne moremo iz svoje kože, saj tudi v tako težkih časih nismo v stanju popolnoma zadovoljiti naših kupcev in jim pravočasno dobaviti vseh naročenih smuč. Tako smo te dni dobili opozorilno pismo enega večjih kupcev, Intersporta, s točno navedenimi modeli in številom parov, katere bi jim že morali izdostaviti, vendar pri tem kasnimo že mesec dni. Gre tako za smuč iz Begun, kot tudi za smuč iz Brnce.

Naša prihodnost je torej v rokah nas vseh. Edino s še večjim lastnim znanjem, kvalitetskimi izdelki in korektnimi odnosi do naših kupcev, bomo lahko zadržali ugled in položaj, ki ga imamo v svetu, na kar smo vsi še kako radi ponosni. Lep pozdrav in obljuba vsem sodelavcem v Elanu, da bodo informacije iz Švedske v prihodnosti bolj pogoste.

Uroš Aljančič

Nova trgovina v Zagrebu

Otvoritev športne

BLAGOVNICE ELAN V ZAGREBU

Lokal naše nove športne trgovine v Zagrebu pred izgotovitvijo

V Elanovem srednjeročnem načrtu 1975/80 je bila načrtana usmeritev širjenja lastne maloprodajne mreže v večja potrošna središča Jugoslavije. Tako se je trgovinama v Begunjah in Zagrebu pridružila v letu 1979 trgovina v Beogradu. Iskanje novih primernih lokalov je potekalo vzporedno z dolgotrajnim preurejevanjem in opremljanjem trgovine v Beogradu.

Naši pogledi so bili prvotno bolj usmerjeni v Sarajevo, vendar je prevladalo prepričanje, da tam neposredna prisotnost naše maloprodaje ni potrebna oziroma zaželjena zaradi nekaterih znakov monopolističnih tendenc na tem trgu. Zaradi velikega tržnega potenciala in ustvarjenega image-a je bil kljub že obstoječi trgovini v Zagrebu, ali pa prav zaradi nje, za naslednjo investicijo izbran Zagreb. V naši trgovini v Domjaničevi ulici z vsega 68 kv. m prodajne površine ni bilo mogoče slediti naraščajočemu povpraševanju po športnih artiklih. Podobna situacija je bila tudi v ostalih specializiranih športnih trgovinah v tem mestu, na boljšem so bili v nekaterih pogledih le športni oddelki večjih blagovnic.

Po nekaj časa neuspešnem iskanju primernih poslovnih prostorov smo kot najustrežnejše izbrali lokale poslovne zgradbe Tempa. Ta je v ulici Proleterskih brigad 72, poleg hotela International, v občini Trnje, kar poznavalci Zagreba štejejo še za center mesta. V decembru 1979 smo sklenili z gradbenim podjetjem Tempo pogodbo o nakupu skupno 1.066 kv. m poslovnega prostora v pritličju in kleti poslovne stavbe, ter 15 pokritih parkirnih mest. Takrat je bila stavba zgrajena do 3. nadstropja, rok za zaključek gradbenih del je bil 10. 10. 1981. Gradbena dela v letu 1980. niso potekala

po predvidevanjih. Zimska sezona 80/81, v katero smo sicer dvomili, nam je šla po zlu, še letošnjo bomo komaj lovili za rep. Tehnični prevzem je bil tik pred zdajci že večkrat prestavljen, nazadnje izvršen 17. 11., otvoritev pa bo 10. decembra.

Nova trgovina ima okrog 700 kv. m prodajne površine v pritličju in kleti. Ostalo površino v kleti zavzemajo skladišče in pomožni prostori, v pritličju pa pisarne trgovine in predstavništva.

Izdelavo načrtov notranje opreme smo zaupali arhitektoma Gašperšiču in Ercegoviču, ki sta projektirala že notranjo opremo za našo trgovino v Beogradu in za trgovino v Brnci. Po njihovih načrtih je notranjo opremo izdelala Mobilija iz Ljubljane, s katero smo prav tako že sodelovali pri opremljanju trgovine v Beogradu. Montaža notranje opreme bo predvidoma končana do konca novembra.

V pritličju je predvidena razstava čolnov in prodaja pripadajoče opreme, prodaja športne konfekcije in opreme, v letni sezoni tudi kamp opreme. V kleti je največ prostora namenjeno prodaji smuči in športne obutve, poleg tega bo še razstava telovadnega orodja, v letni sezoni prodaja opreme za lov, ribolov in kolesarstvo, pozimi montaža vezi, če naštejemo le najvažnejše dejavnosti. V skladišču so posebnost premični regali, ki omogočajo boljše izkoriščenost prostorov. Novost v trgovini bo blagajna z optičnim čitalcem, zaradi katere bo organizacija prodaje drugačna, kot smo jo sicer vajeni.

Posebnost bodo tudi napisne oziroma reklamne table po principu športnih semaforjev z možnostjo spreminjanja tekstov, kar pa oboje žal ne bo nared do otvoritve.

V novi trgovini bo skupno zaposlenih 30 delavcev. Nekaj jih je prešlo iz naše obstoječe trgovine, večino pa smo sprejeli v delovno razmerje v novembru. Pred njimi je odgovorna naloga, da s široko ponudbo, pred-

vsem pa s kvaliteto storitev zadovoljijo potrošnike. Osnovni pogoji za to so dani, zato pričakujemo, da bomo s skupnimi močmi upravičili zaupanje in dosegli sicer visoko zastavljene cilje. Gmajnar Matjaž

Začetni požar v kovinski delavnici pri montaži palic

Dne, 12. 11. 81 je ob 15,05 prišlo v kovinski delavnici pri montaži palic na stroju za poliranje palic do začetnega požara. Vzrok za nastanek požara je bila toplota, ki nastane pri trenju-poliranju. Zaradi nje se je vnela nesnaga v samem stroju, ki se pri poliranju nabira in ni bila odstranjena. Če bi bila nesnaga (polirna pasta in ostanke polirnih kolotov in palic) redno odstranjena, do požara ne bi prišlo. Požar je pogasil delavec iz kovinske delavnice Novak Štefan z ročnim gasilnim aparatom na prah. Požarne škode je nastalo za približno dva stara milijona, saj so bile uničene vse elektro instalacije okrog samega stroja.

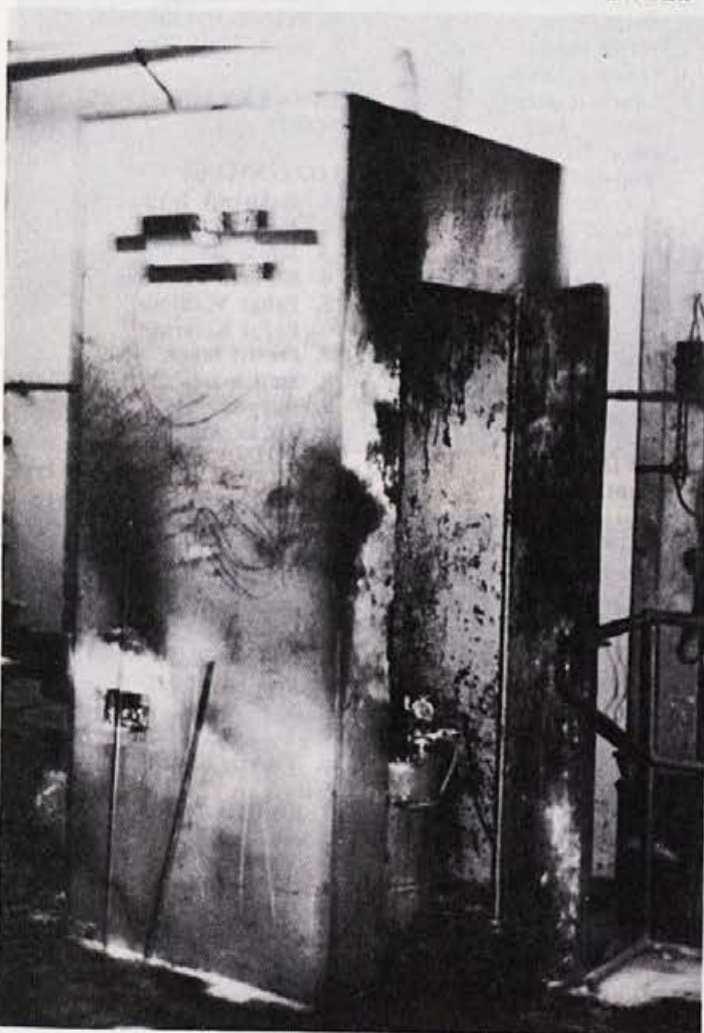
Pri vsem tem pa se je ponovno pokazala slabost povezave dežurni gasilec — vratar, kajti nobena od radijskih postaj ne dela v redu, v novem skladišču TO pa ni niti telefona niti zvon-

ca, popoldne pa tudi ni možno uporabljati klicnikov. V novem skladišču TO sem bil zaradi varjenja, kjer delajo instalacije za ogrevanje. Sprašujem se, kaj bi bilo, če ne bi bilo v bližini Novaka ali kakšnega drugega delavca, ki bi bil prisoben. Delavca, ki je na samem stroju delal, je namreč zgrabila panika, tako da pozneje ni niti vedel, kdo je stroj odklopil.

Ta primer naj bi nam bil vsem v opozorilo, tako da bi se vsak sam vprašal, kaj bi naredil, če bi gorelo na njegovem delovnem mestu in pa tudi to, da bi vsak sam svoje delovno mesto očistil nesnage in vsega, kar zraven ne sodi. Navsezadnje pa tudi na samo povezavo med vratarjem in dežurnim gasilcem.

Upamo, da bo takih ali še hujših primerov čim manj. Zahvaliti se moramo Štefanu Novaku za prisebnost.

Franč Arh

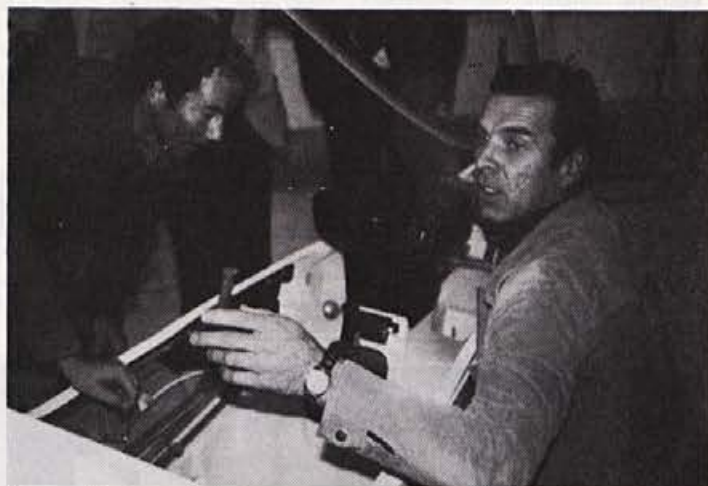
Posledica požara na stroju za poliranje palic

6 SMUČINA

Še nekaj posnetkov Stenmarkovega obiska v ELAN-u

Ingemar na platoju upravne zgradbe.

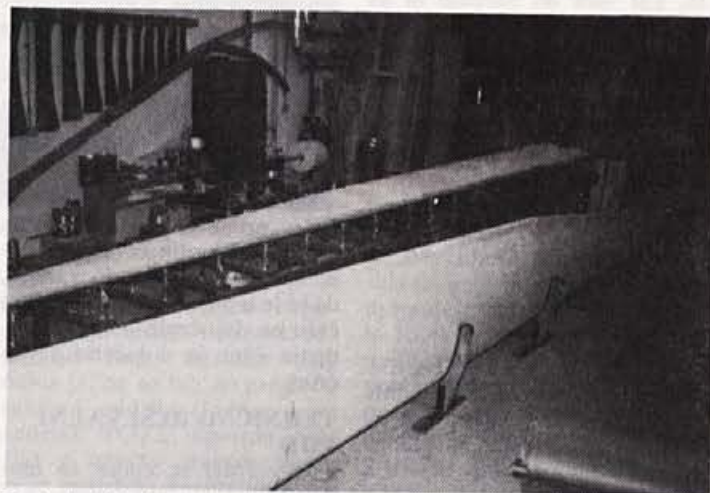
Stenmark si z zanimanjem ogleduje cockpit jadralnega letala

ELAN

Iz proizvodnje

Brane Dolhar, vodja servisa smuči, Dolfe Vojsk, glavni direktor DO Elan, Ingemar Stenmark, Vinko Bogataj, dir. TOZD Smuči, in Jure Vogeltnik, Ingemarjev serviser

Prvi obrisi krila za novo jadralno letalo

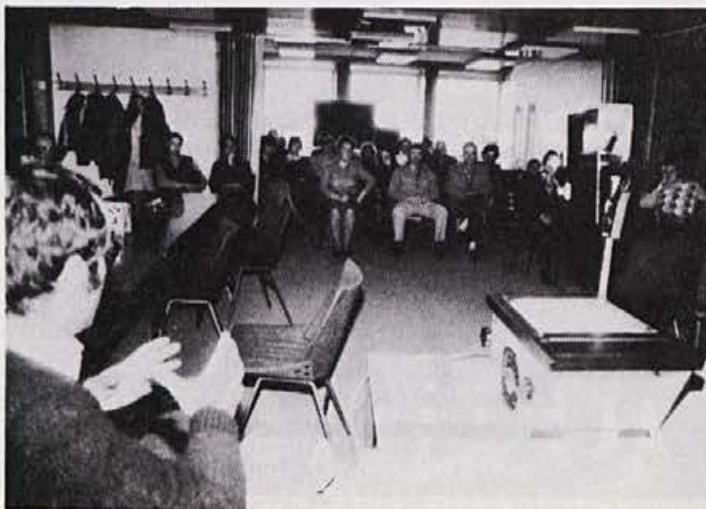
Stenmark v razgovoru z dir. TOZD Smuči tov. Bogatajem

Z leve: Dirks, konstruktor, Čerin, Potočnik in Glaser lastnik firme v Nemčiji, pri ogledu proizvodnje novega jadralnega letala

Splošni ljudski odpor in družbena samozaščita

HEMA ORGANIZACIJE CZ V DO ELAN

Pouk obrambe in zaščite

Nášo mladino je treba vzgajati v takem duhu, da zna ceniti to, kar smo mi naredili in da nadaljuje delo z veliko volje in elana naprej. Mi nečemo ustvarjati zgubidancov, ampak delovne ljudi, ljubezen do dela pa je sestavni del karakterja naših ljudi — mladine, delavcev, kmetov in intelektualcev.

TITO

V 10. številki SMUČINE smo opisali delo gasilske enote civilne zaščite, v tej številki pa bomo opisali delo in naloge ostalih enot oz. ekip in štaba civilne zaščite.

ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE

Člani štaba so usposobljeni za vodenje enot CZ in so obenem odgovorni za eno od enot CZ. Štab operativno vodi dejavnost CZ v primeru elementarnih nesreč v miru oziroma dejavnost CZ v primeru vojne.

EKIPA KURIRJEV

Kurirji obveščajo obveznike CZ v primerih vaje ali alarma ločeno po krajih bivanja s pisnimi pozivi in odgovarjajo, da se le ti odzovejo v določenem času na določenih mestih v podjetju (kot je določeno v načrtu).

TEHNIČNO REŠEVALNI VOD

Obvezniki te enote so mobilizirani v slučaju poplav, na-

Ekipa prve pomoči

ravnih nesreč, potresov, rušenja stavb, plazov itd. v mirnem času, oziroma v slučaju bombnih napadov v primeru vojne. Njihova naloga je, da rešujejo ljudi, živino in imovino izpod ruševin, da zavarujejo poškodovane stavbe, da čistijo ruševine ipd.

ODDELEK ZA RADIACIJSKO, BIOLOŠKO IN KEMIČNO ZAŠČITO

Naloga RBK oddelka je, da v primeru kemijskega napada opozarjajo na evakuacijo, na uporabo zaščitnih sredstev, razkuževanje ljudi, obleke, živil in zemljišča. Skrbijo za zaklonišča, ki ga v našem primeru sicer nimamo, lahko pa v zelo kratkem času izdelamo zaklonilnike ali delavce napotimo v sosednji gozd.

EKIPA PRVE MEDICINSKE POMOČI

Naloga obveznikov ekipe prve medicinske pomoči je vodenje nujenja prve pomoči v primeru elementarnih nesreč ali vojne, transportiranje ranjencev, preskrba sanitetnega materiala in zdravil.

SPLOŠNA EKIPA (V DSSS)

Naloga splošne ekipe je opravljanje manj zahtevnih nalog pri zaščiti in reševanju ljudi in dobrin.

V. Z.

Tehnično reševalni vod

Oddelek za RBK zaščito pri delu

Alkoholizem in delovna organizacija

November je mesec boja proti alkoholizmu. V časopisih objavljamo članke o alkoholu in njegovih škodljivih posledicah, sklicujemo posvetovanja o tem »socialnem raku«, delamo analize, kaj smo dosegli in spoznavamo: še vedno premalo.

Raziskave v različnih delovnih organizacijah v Jugoslaviji kažejo, da je 10% do 25% delavcev alkoholikov. Sprašujemo se, zakaj. Delno lahko odgovorimo.

Že ob sprejemanju v delovno razmerje nismo dovolj pozorni in zaposlimo alkoholike. Marsikje še obstaja prevelika strpnost do popivanja na delovnem mestu in do motečega alkoholikovega vedenja. Spomnimo se praznovanj rojstnih dni, praznikov, sklepanja kupčij, »malic« v bližnji gostilni in steklenic, ki jih naskrivaj prinesemo s seboj. Še vedno marsikdo misli, da je alkohol koristen pri težkem fizičnem delu, ker daje moč ali v mrazu, ker pogreje. V resnici že manjše količine alkohola zmanjšujejo mišično moč in upočasnijo reflekse — (0,5% alkohola v krvi za 16%). Razgredo telo pa kot peč oddaja toploto in se ohlaja.

Od alkohola odvisni delavci pošiljajo mlajše po pijačo, jih silijo z njo in jih s tem utirjajo na svojo pot. »Plave« lahko še vedno pokrivamo z dopustom. S tem alkoholiku ne pomagamo. Njegova odločitev za zdravljenje se odloži v prihodnost. Odnosi v družini se krhajo, telesne, duševne težave rastejo.

Koliko delovnih organizacij je ocenilo gospodarsko škodo, ki jo prinaša alkoholizem?

Poglejmo, kje lahko iščemo negativne posledice:

1. Delovna storilnost je nižja:

- zaradi vinjenosti
- zaradi telesne oslabelosti
- osebnostne spremenjenosti: alkoholik pogosto zamuja službo, za delo ni zainteresiran, prej odhaja domov. Večkrat je razdražljiv. S svojim vedenjem prinaša napetost, kar vodi do prepirov in nezdravih medsebojnih odnosov.

2. Odsotnost z dela:

Poleg slabo opravljenega dela je odsotnost druga posledica alkoholizma. Študije kažejo, da alkoholiki 2,5 krat več izostajajo kot nealkoholiki.

3. Telesne in duševne bolezni:

Vsi organi obolijo, posebno jetra, živčevje in srce. Lahko nastopijo duševne bolezni, kot so alkoholni bledež, patološka ljubosumnost, božjast, alkoholna bevavost. Alkohol zmanjšuje odpornost organizma, zato se vsaka bolezen in rana težje in dalj časa zdravi.

Alkoholizem tako za 15—20 let skrajša življensko dobo in vodi v primarno invalidnost.

4. Nesreče pri delu:

Po statističnih podatkih je bilo v Sloveniji leta 1979 255 nesreč s smrtnim izidom oziroma s hujšo telesno poškodbo. V 76 primerih je bil vzrok alkohol. Alkoholiki s tem ogrožajo tudi sodelavce in povzročajo materialno škodo.

Tudi zaradi prometnih nesreč postanejo za delo nesposobni v najbolj produktivnem obdobju (sekundarna invalidnost).

Naštete posledice zgovorno kažejo, da je alkoholizem prob-

lem vse delovne organizacije: delovne enote, samoupravnih organov, sindikata, družbeno političnih organizacij, vodstvenih delavcev. Zdravstvene in socialne službe pa so na razpolago za strokovno pomoč.

Občinski koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu je predlagal, da bi v vsaki D. O. pri sindikatu organizirali odsek, ki bi redno proučeval in reševal probleme alkoholizma in se po delegatu povezoval z občinskim K. O.

Kaj vse lahko naredi delovna organizacija pri zdravljenju

svojih alkoholikov in pri preprečevanju alkoholizma?

Naj naštajem samo nekaj smernic.

Noben alkoholik se ne odloči prostovoljno za zdravljenje. Potreben je zunanji pritisk. To lahko doseže delovna organizacija, če zaradi kršitev delovnih obveznosti izreče ukrep prenehanja del. razmerja. Ob tem mu mora ponuditi možnost zdravljenja in svojo pomoč. Sodobno zdravljenje vključuje poleg svojcev in socialnih delavcev tudi sodelavce. Le-ti najboljše vedo, v čem se mora delavec spremeniti. Hkrati se seznanjajo, kakšna bolezen je alkoholizem. Zdravljenje pomeni dolgotrajno prevzgojo. Abstinenca je samo pogoj za osebnostno, družinsko, poklicno in družbenopolitično rehabilitacijo.

Ko se bolnik vrne v delovno sredino, mu lahko z razumevanjem pomagamo. Ne ponujamo mu alkohola, ker ga že kozarček vrne v isto odvisnost! Iz solidarnosti ob njem ne pijmo!

Delovna organizacija bi morala od njega zahtevati, da bi v poklicu dosegel tisto, kar je zaradi pitja zamudil. Omogočiti bi mu morala redno sodelovanje v KZA.

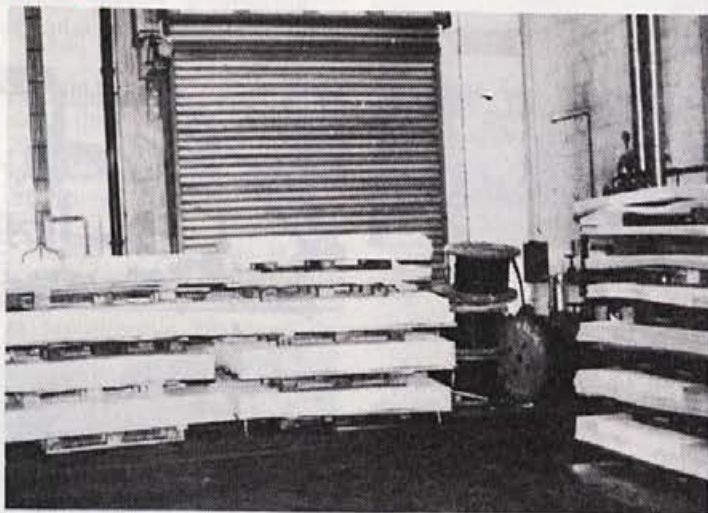
Z usmerjenjem alkoholikov na zdravljenje D. O. odstranjujejo jedro, okrog katerega se širi alkoholizem. Najboljša preventiva pa so red, disciplina in tovariški medsebojni odnosi.

Psihiatrična bolnica

Begunje na Gor.

Oddelek za alkoholizem

Rezultat požarnovarnostnih pregledov

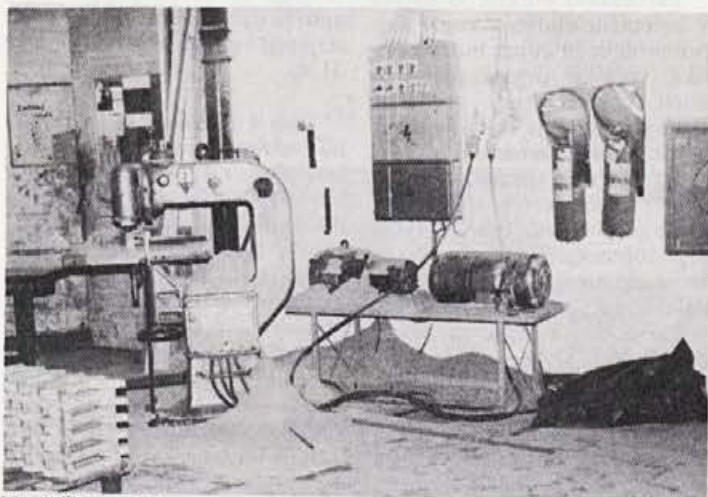
Založen zasilni izhod in požarnovarnostne naprave v skladišču surovin

V času od 24. 10. do 4. novembra 1981 je interna komisija izvršila redni letni pregled stanja požarne in splošne varnosti.

Osnovna ugotovitev komisije je bila, da se iz leta v leto pojavljajo iste pomanjkljivosti kot: zatrpene transportne poti in zasilni izhodi, neurejeni dostopi do gasilskih aparatov in naprav, hidrantov in drugih sredstev za potrebe požarne intervencije. Pri pregledu je bilo tudi ugotovljeno slabo vzdrževanje električnih naprav in priključkov, ugotovljeno je bilo tudi, da so razdelilne omarice v večini oddelkov bile založene oz. slabo dostopne.

Posebni problem predstavlja vzdrževanje reda in čistoče na delovnih mestih oz. v posameznih oddelkih. Delovna mesta se po zaključku dela redno ne pospravljajo, vrsto let nazaj je bilo organizirano po oddelkih in obratih temeljito čiščenje ob praznikih in podobno, danes pa se temu ne posveča dovolj pozornosti. Večkrat so

izgovori zaradi nereda v pomanjkanju čistilk oziroma odsotnosti istih. Rezultat tega stanja je, da so bili ob pregledu nekateri oddelki (izstopa lesni oddelki TOZD Športna orodja) v izredno slabem stanju in je potrebno za ureditev napraviti sanacijski program, konkretno za lesni oddelki.

Neočisto delovno mesto v lesnem oddelku

Poleg navedenih pomanjkljivosti se ponovno ugotavlja prevelike zaloge vnetljivih tekočin po obratih in oddelkih, slabo skladiščenje in neredno odstranjevanje odpadne embalaže in topil iz delovnih prostorov. Za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti so bile izdane posebne ureditvene odločbe, na osnovi katerih bodo morali prizadeti oddelki in skladišča boljše urediti stanje požarne varnosti.

B. Z.

Kljub prenatrpanosti ni opravičila za nered v lesnem oddelku

OB dnevu JLA

Letos praznujemo 40-letnico ustanovitve jugoslovanske ljudske armade. Zato je praznovanje ob tako pomembnem jubileju še bolj svečano in delovno.

Drugič bomo proslavljali Dan JLA brez tov. Tita, prvega vojaka našega partizanskega boja, ustvarjalca koncepcije splošne ljudske obrambe, trikratnega narodnega heroja in vrhovnega komandanta JLA.

Kot vojskovodja se je Tito ob začetku vojne znašel pred velikimi problemi. Jugoslavija je bila okupirana. Tito je pozval narode Jugoslavije na oborožen boj.

Partizanski odredi, ki so bili v začetnem obdobju vojne najprimernejši in edina možna oblika vojaške organizacije, so imeli namreč tudi določene slabe strani, ko je šlo za vodenje vojne v novih razmerah.

Po besedah tovariša Tita so bile le-te bolj teritorialne enote, ki so v glavnem branile svoje ožje območje, svoje vasi in svoje domove, torej enote lokalnejšega značaja, zato pa nesposobne za večje manevre, za odhod s svojega ozemlja in za boj na drugih koncih dežele.

Tito je razmišljal o tem, da bi se lotili formiranja enot, ki bi imele regularno obliko, pa čeprav ob majhnem številu ljudi.

Kot operativno enoto z nalogami strateškega značaja — kar se je kasneje izkazalo kot edino pravilna odločitev — je bila ustanovljena Prva proletarska brigada kot jedro nadaljnjega ustvarjanja redne armade. Prva proletarska brigada je bila ustanovljena 21. decembra 1941 v bosanskem mestecu Rudo. Tistega dne je štela 1200 borcev in je bila prva velika partizanska močna enota, sposobna za velike akcije in premike. Dotedanji partizanski odredi so s tem začeli preraščati v začetke moderne vojske. Naslednjega dne, 22. decembra, je Prva proletarska brigada izvedla že svojo prvo akcijo, zato ta dan zdaj praznujemo kot največji vojaški praznik — Dan JLA.

Tudi v Sloveniji se je narodno osvobodilna borba hitro širila. Tako so 5. aprila 1942 v taboru na Kremenjku prebrali ukaz o oblikovanju Prve partizanske brigade na Slovenskem, ki je imela tri bataljone. Komandant je postal Franc Rozman — Stane, politični komisar Dušan Kveder — Tomaž in namestnik komandanta Peter Stante — Skala. Štela je nekaj več kot 300 borcev in je bila tretja brigada v Jugoslaviji, ustanovljena za 1. in 2. proletarsko brigado.

Dan JLA ni več le praznik operativne vojske — naše JLA, temveč praznik vseh oboroženih sil, vseh nas udeležencev v splošni ljudski obrambi, kot so teritorialne enote, civilne zaščite, pa tudi vseh drugih množičnih organizacij, ki s svojim delom skrbijo, da se med ljudmi krepí obrambni duh in ljubezen do domovine.

Naše oborožene sile so sestavni del ljudstva. Vselej so mu pripravljene pomagati, kar so dokazale ob vseh večjih naravnih nesrečah.

Osrednje mesto v zasnovi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ima človek kot osnovni dejavnik oboroženega boja. Decembar je mesec, ko pregledujemo in seštevamo naše uspehe ter iščemo nove in boljše poti za prihodnje leto. V tem smislu morajo delati tudi rezervni vojaški starešine.

Razmere, v katerih oblikujemo letni načrt, so zahtevne

in terjajo doslednost vseh družbenopolitičnih, družbenih in gospodarskih dejavnikov pri nadaljnji krepitvi naše samouprave socialistične ureditve, negovanju bratstva in enotnosti ter izvajanju stabilizacije gospodarstva. Pripravljeni moramo biti za oborožen boj kot osnovno obliko odpora proti vsem sovražnikom; usposabljanje pa je naravnano tudi tako, da bodo organizacije in člani ZRVS sposobni prevzemati naloge, ki jih imajo s področja SLO, varnosti in DSZ v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih družbenopolitičnih organizacijah. Naloge so zahtevne in obsežne, toda za našo organizacijo izvedljive.

K zaključku letnega dela spadajo tudi proslave ob Dnevu JLA, ki jih organizirajo Občinska konferenca ZRVS, krajevne organizacije ZRVS, aktivni ZRVS v delovnih organizacijah in osnovnih šolah.

Letošnja svečana akademija v čast Dnevu JLA je bila v festivalni dvorani na Bledu, dne 21. decembra 1981.

Praznovanje je bilo posvečeno tradicijam narodnoosvobodilne borbe in izgradnji moderne JLA, povezane z delovnimi ljudmi in občani naše domovine.

Jordan Blažević

Začelo se je

Ob izbiri poklicev

SPREMEMBE V POKLICNIH ODLOČITVAH RADOVLJIŠKIH OSMOŠOLCEV V ZADNJIH ŠTIRIH LETIH

1. UVOD

V tem šolskem letu so se naši učenci prvič vključili v reformirano usmerjeno izobraževanje, ki se od sedanjega srednjega šolstva ne razlikuje le po obliki, pač pa zlasti po vsebini in razporeditvi vzgojno izobraževalnih programov. Odpravljena je dvotirnost izobraževanja, ki se je doslej pričenovala že z vstopom v srednjo šolo, spremenjena je šolska mreža, za katero menimo, da je lahko odločilno vplivala na spremembe pri vključevanju. Prav te spremembe obravnavamo v naslednjem poročilu, in sicer predvsem z vprašanjem, kako so se vključevali osmošolci v zadnjih štirih letih in kaj je novega prinesla reforma.

2. METODE

Podatke o namerah in vključitvah smo črpali iz uradne dokumentacije naše strokovne službe. Zajeli smo štiri generacije, in sicer tiste, ki so zaključevali osnovno šolo v šolskem letu 1977/78, 1978/79, 1979/80 in 1980/81. Vključitve so premaknjene za eno leto naprej. Ker smo doslej spremljali vključitve po srednjih šolah in ker taka oblika z vzgojno izobrazbenimi programi ne bi bila primerljiva, obravnavamo namere in vključitve po panogah, strokah ali dejavnostih. Najmanj so primerljive vključitve v nekdanjo gimnazijo, ki ni usposabljala za poklic, ampak je bila pripravljala za študij na visokih šolah, in sedanjima družboslovno-jezikovno ter naravoslovno-matematično usmeritvijo. Podatki so prikazani v absolutnih številkah in z relativnimi razmerji, ker se je število učencev spreminjalo, in sicer od 414, 391, 426 do 383 zadnje leto.

3. REZULTATI IN RAZLAGA

3.1. Zadnja štiri leta smo spremljali veliko dinamiko na področju vključevanja, ki so jo pogojevali novi oddelki šol. Predvsem so to povečane možnosti za vključevanje v splošno gimnazijo in oddelki pedagoških gimnazij po občinah v šolskem letu 1977/78. Sicer pa je prišlo do največjih sprememb prav zadnje leto.

3.2. Katere panoge so dobile več učencev?

Največ je pridobilo gostinstvo. Razlogov je več, med drugim prizadevanja gostinskih

delavcev in naše službe po zagotavljanju domačih kadrov v tako turistični občini, perspektive po nadaljnjem pridobivanju znanja, ki so jasnejša v usmerjenem izobraževanju, omejene možnosti vključevanja v druge vzgojno izobraževalne programe, zaostreni pogoji zaposlovanja in štipendijska politika.

Nekoliko manj, pa še vedno pridobitev, je v tekstilu, elektro, gradbeništvu, kemiji, lesarstvu, upravno administrativni dejavnosti.

3.3. Panoge, ki so dobile manj učencev:

Najbolj je prizadeta kovinsko predelovalna industrija, vendar ne na račun osnovnih proizvodnih poklicev, pač pa je manjše vključevanje v program kovinar-strojniki, V. zahtevnostne stopnje in smer vzdrževalec in upravljalet vozil.

Manj učencev se je vključilo v zdravstvo, vendar ne zaradi zmanjšanih želja, ampak zaradi omejenih možnosti, saj je od 29 prijavljenih, na zdravstveni šoli Jesenice, lahko realiziralo svojo željo le 17 učencev. Drugi so se morali preusmeriti.

Manjše vključevanje je bilo v vzgojo in izobraževanje, največ zaradi omejenih možnosti za zaposlovanje, blagovno denarni promet (na račun poslovno-finančne dejavnosti) in metalurgijo. Ta panoga je kljub bližini Železarnice in Verigi za naše učence manj zanimiva in so se vključevali vanjo zlasti drugod odklonjeni. Ker je bilo letos možnosti dovolj, je torej dobila manjši del generacije.

Zmanjšalo se je vključevanje v vojaške poklice in za miličnike. Vsaj zadnje je dovolj zanimivo za naše učence, vendar je strog izbor, kar enako velja za vojaške šole.

3.4. Opisani premiki namer so razveseljivi, pa tudi ne. Najbolj smo lahko zadovoljni, da so se učenci bolj vključevali v deficitarno gostinstvo in turizem. Bojazen je v tem, ker so morda marsikateri učenci zbirali to usmeritev kot izhod v sili, saj pri naslednji generaciji ponovno ugotavljamo, da so gostinci enako priljubljeni kot dimnikarji. Seveda pa je tudi od gostinskega kadra in pogojev dela v gostinstvu odvisno, kako bodo znali obdržati vključene učence.

Manjše vključevanje v kovinsko-predelovalni industriji ni tako kritično, saj gre na račun že tako suficitarnih avtomehaničkov.

Gotovo pa sta spremenjena mreža šol, ki bolj odraža kadrovske potrebe in drugačna sestava kadrovskih štipendij, poleg zaostrenih pogojev na področju

zaposlovanja, odločilno vplivali na premike v vključevanju zadnje leto.

3.5. Reformna prizadevanja so bila tudi v smeri povečevanja vključevanja v proizvodne poklice. To tendenco je opaziti v letih nazaj, vendar pomembneje prav zadnje leto.

Zadnje leto se to razmerje zelo približa zaželenemu 70 : 30, saj je 68,4 : 31,6 v korist proizvodnih poklicev.

3.6. Kakšen procent generacije so dobile posamezne panoge:

— blagovno-denarni promet	20,8
— kovinsko-predelovalna ind.	14,6

— naravosl.-mat. in družb.-jez.	12,8
— elektro	10,4
— vzgoja in izobraževanje	6,7
— tekstil	5,5
— gostinstvo in turizem	5,5
— zdravstvo	5,0
— lesarstvo	4,2
— upr. admin. dej.	2,8
— gradbeništvo	2,0
— agroživilstvo	1,6
— kemija	1,3
— promet in zveze	1,3
— miličniki, voj. poklici	1,3
— usluge	0,8
— kultura	0,5
— gozdarstvo	0,3
— farmacija	0,3
— metalurgija	0,2

Pionirji čestitajo

Razstava likovnih del v Elanu

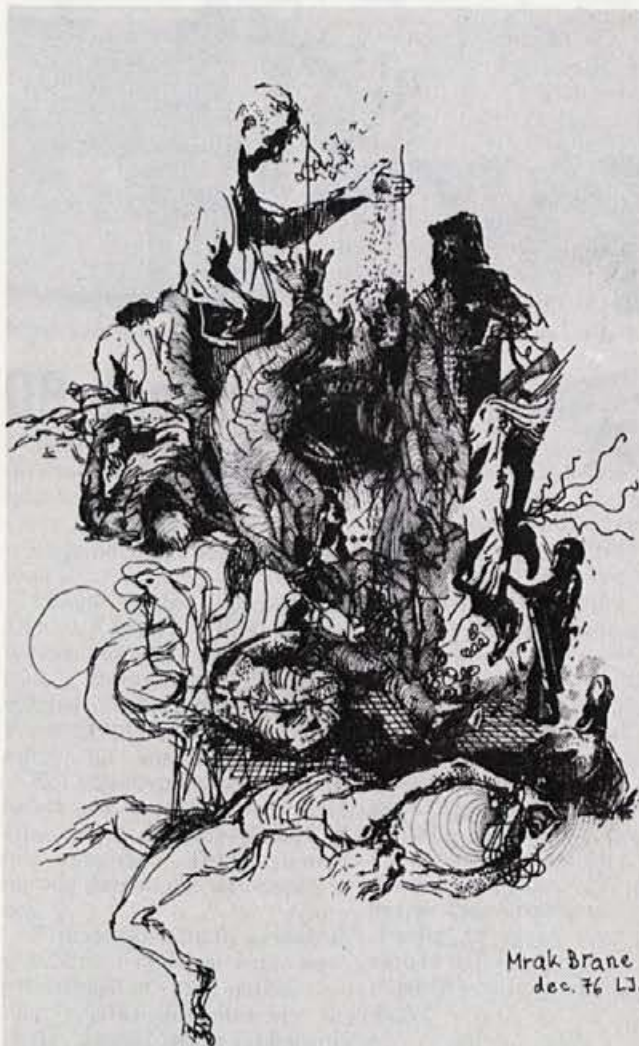
V počastitev dneva republike, 29. novembra smo postavili razstavo likovnih del dveh naših delavcev — amaterjev v avli upravne zgradbe. Jože Horvat in Brane Mrak sta se predstavila v različnih slikarskih tehnikah. Dela predstavljajo vsakega avtorja in njegov lasten pogled na svet.

Pri Jožu Horvatu prevladuje realizem, tako v oblikah, kot v barvah. Dela kažejo iskren odnos do slikarskega delovanja. Vesten študij kompozicije in tehnologije pa že kaže sadove v avtorjevih delih. Teme Joža Horvata so človeške, humane in tako blizu gledalcu.

Sam pa se posvečam predvsem kompoziciji. Predstavil sem zgodnejša realistična dela in novejša dela, ki se nagibajo bolj h grafičnemu oblikovanju.

Razstava je dobrodošel kulturni dogodek za naš kolektiv. Razstava je v smislu akcije, naj se predstavi umetnost čim širšim množicam. So ljudje, ki menijo, da umetnost in delovni človek kot sprejemnik, nimata dosti povezav in da take akcije le nižajo nivo umetnosti. Taki ljudje so zagovorniki elitizma, odtujevanja znanja od prakse.

Brane Mrak

Mrak Brane
dec. 76 L3.

Ustanovljen je aktiv delovnih invalidov v DO ELAN

19. novembra se je od sedemdesetih, kolikor je v Elanu zaposlenih invalidnih delavcev, zbralo na prvem sestanku kar osemindvajset z namenom, da se seznanijo z delom društva delovnih invalidov v Radovljici in da preverijo, če obstajajo pogoji za ustanovitev aktiva v Elanu. Že sam obisk je potrdil, da je zanimanje veliko in da med njimi prevladuje želja po organiziranem delu v DO. Medtem, ko so jim predstavniki društva iz Radovljice predložili pomen in namen organiziranja dela na njihovem področju, so se tudi odločili, da bodo v Elanu strnili svoje vrste in ustanovili aktiv delovnih invalidnih oseb.

Ena izmed nalog aktiva bo vsekakor, da štiti svoje člane, da se jim omogoča lažje delo, primerno stopnji invalidnosti, kar zdaj ni vedno primer v

praksi. Nadalje prizadevanje na preprečevanju invalidnosti in pripravi delovnih mest zanje in drugo.

V aktiv so izvoljeni:

iz TOZD Smuči:

1. Golob Nada
2. Kos Milka
3. Gurevnik Mira

iz TOZD Športna orodja:

4. Klinar Janez
5. Brejc Ivanka

iz TOZD Plastika:

6. Langus Miran

iz TOZD Vzdrževanje:

7. Tonejc Niko

iz TOZD Trgovina:

8. Podlipec Amalija ali Arh Silva

iz DS Skupnih služb:

9. Uršič Zdravko

Aktiv bo iz svoje sredine izbral predsednika in druge organe.

Sestanek delovnih invalidov

Vendarle tudi pohvala

Anton Bremec
65000 Nova Gorica,
Gregorčičeva 13

Odgovornemu uredniku časopisa »Naša smučina« Knaflju ELAN, Begunje

Spoštovani urednik!

Mislím, da bi bilo primerno objaviti v vašem glasilu delavcev tovarne »Elan« dogodek, ki kaže odnos vašega kolektiva do nas, kupcev!

Lansko jesen sem sinu, starému osem let, kupil smuči RC 04, dolge 160 cm. Smuči, ki so se vso zimo odlično izkazale, pa so na pomlad popustile. Na zadnjih delih so, namreč, odstopili robniki. In ker se je sedaj pričela približevati nova smučarska sezona, je bilo treba vzeti pot pod noge in storiti kaj za popravilo smuči.

Žal pot na servis v Kanalu ter v servis v kleti pod Maxi-marketom v Ljubljani ni obrodila sadov, razen nasveta, naj smuči odnesem v tovarno

Elan v Begunje. Pa me je pot res 15. oktobra zanesla na Gorenjsko in sem se s smučmi oglasil v Elanovem servisu v Begunjah... Prijetno sem bil presenečen, ko mi je delavec servisa brez kompliciranja, smuči zamenjal za nove.

Mislím, da bo vaša delovna organizacija tudi s takim načinom reševanja reklamacij ohranila krog svojih kupcev in potrdila svoj renome v svetu!

Brane

Dopisujte

Tudi razvitim ni prizanešeno

S stopnjo inflacije, ki je letos januarja znašala 39,4 %, zdaj pa je še nekoliko večja, je jugoslovansko tržišče — po rasti cen — prepričljivo visoko. Naš prvi tekmeč — Italija — je lanskoletno 20 % inflacijo zmanjšal februarja na 19,9 %, polletna inflacija, t. j. primerjava februarja s septembrom pa je znašala 11,2 %.

V svetovnem merilu smo glede inflacije na devetem mestu. Pred nami sta Izrael in Turčija, dve po mnogočem specifični gospodarstvi. V Turčiji znaša 108 %, v Izraelu pa 133 %. V Afriki je prva Gana z 89 %, v Latinski Ameriki, kjer desetletja živijo z visoko inflacijo, pa vodijo Brazilija, Argentina in Peru s 93,84 in 61 %.

Kot kažejo analize OECD, ki vključujejo 24 držav, se industrijsko razvite države že otesajo recesije. Povprečna rast cen je bila pri njih lani 12,9 %, v februarju 11,2 % — z napovedanimi možnostmi, da bo mesečno padla pod 1 %, kar praktično pomeni, da se bodo vrstile k inflaciji, manjši kot 10 %. To pa praktično pomeni, da se bodo vse države, ki imajo večjo ali zelo veliko inflacijo, v prihodnjih mesecih v mednarodnih ekonomskih odnosih znašle v še težjem položaju. Industrijske države so namreč uspele premagati inflacijo tako, da so zelo kmalu dojele drastične posledice svetovne ekonomske recesije, ki jo je povzročila draga energija. Obenem so se obrnile na svoje tržišče, ščitijo ga in spodbujajo lastna podjetja k ekspanziji na tuj trg.

Da je ekonomski boj brez milosti, manj razviti dobro vedo. To so kmalu občutili tudi jugoslovanski proizvajalci »baby beef« mesa, enega od tradicionalnih izvoznih artiklov, katerim se je zaprlo grško tržišče po vstopu Grčije v EGS — ne na zahtevo Grčije, marveč zaradi veta Francije.

Povprečna svetovna rast izvoznih cen je večja kot povprečna rast uvoznih cen, kar spet kaže, da so stabilnejše ekonomije, v glavnem industrijsko razvite dežele, del svoje inflacije uspele preložiti na manj razvite.

Jugoslavija se ne bi mogla pritožiti nad gibanjem cen svojih tradicionalnih izvoznih proizvodov: odnos tako imenovanih izvoznih in uvoznih cen je v ravnotežju, vendar pa je bil skupni uvoz tako rekoč dvakrat večji.

Pregled gibanja cen surovin kaže, da se je v primerjavi z letom 1975 najbolj podražila nafta iz Libije — za 300 %, nato zlato — za okrog 200 %. Z njim ni vzdržala tekme nobena druga surovina, toda v teh burnih šestih letih so mnoge izboljšale svoje položaje v lestvici cen.

Kako pa je z jugoslovanskimi proizvodi in našimi domačimi cenami? Pri nas je npr. kava vedno dražja, medtem ko je v svetu vedno cenejša. Premog, ki je nedvomno mnogo pomembnejši kot kava, se je v ZDA v tem obdobju podražil za četrtno, pri nas pa se je samo v pretekli ogrevalni sezoni njegova cena podvojila. Podoben premog je na svetu za polovico cenejši.

Nekatere naše surovine na borzah dobro kotirajo: boksit, aluminij in proizvodi iz aluminija — cene so se podvojile. Cena bakra je višja skoraj za 47 %, svinca za 77 %, riža za 44,7 %, tobaka za 46,7 %, volne

za 70 %. Ni pa podatkov, koliko je Jugoslavija to izkoristila. Časopisni papir se je v tujini v teh šestih letih podražil za 63,7 % — to je veliko, vendar manj kot pri nas.

Jugoslavija ima v OECD kot pridružen član poseben status, zato jo vsako leto aprila — maja tudi posebno analizirajo. Publikacija, ki opozarja na gibanje cen in ki gre v vse države na svetu, je neke vrste ekonomska ocena naših in svetovnih gospodarskih razmer.

Verjetno je najbolj zanimiva ocena o inflaciji, ki pa je seveda previsoka. Več kot mi so namreč investirali samo na Japonskem, ki pa ima večjo rast industrijske proizvodnje. Lani smo npr. investirali 40 % družbenega proizvoda, kar je več na prebivalca kot na Japonskem.

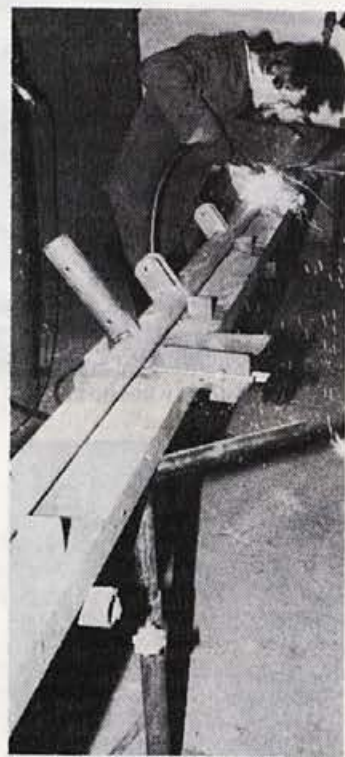
Vendar pa je treba vedeti, da imajo tudi zelo razvite dr-

žave neugodna razmerja v najpomembnejših postavkah svojega obračuna s tujino. Negativni saldo je na koncu vseh transakcij v naši državi lani znašal 2.291 milijonov dolarjev, v Grčiji 1.883 milijonov, v Španiji 5 milijard, v Belgiji in Luksemburgu 3.398 milijonov dolarjev. Zaključili bi torej lahko, da je pojav velikih minusov v plačilnih bilancah prava epidemija. Vprašanje pa je, koliko je kak organizem odporen, kolikšne ekonomske zmogljivosti ima, kolikšno gostoto zadolžitvev in odplačil prejšnjih dolgov do tujine itd.

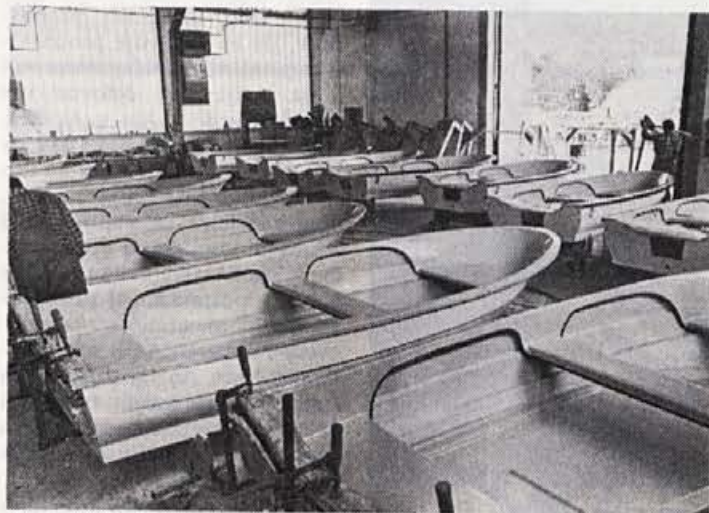
Malo je torej držav, ki se ne bi soočale s svetovno ekonomsko krizo, ki se zdaj izraža z visoko stopnjo inflacije in zastoja v mednarodni blagovni menjavi. Zato naše zaostrene gospodarske razmere tudi toliko bolj občutimo.

Vinko Blatnik

IZ PROIZVODNJE

Varjenje plezal

Predsednik DS TOZD Vzdrževanje, Severin Katrašnik v elektrodelavnici

Delo na brenti

— Ameriško plačilno tržišče je od okoli 150 Mio dolarjev letnega prometa splahnelo na samo 75 Mio dolarjev prometa. Posledica tega je, da se bo začelo prodajati po zdravih načelih. Do sedaj je namreč proizvajalec svoje obveze do

dobavitelja materiala moral poravnati v 30—60 dneh, kar pa detajlisti niso morali. Posledica tega je bila, da so proizvajalci oblačil prodajali pogoje, ne pa dejansko oblačil. Da isto velja tudi za področje smuč, ni potrebno posebej govoriti.

Bloški smučar — naš simbol (v avli upravne zgradbe)

Predsednik DS — DO Elan Jože Benedičič na svojem delovnem mestu

Novice, novice, novice

— razpad detajlističnega cenovnega sistema v Zahodni Nemčiji za smuči in okovje je povzročila akcija najbolj prominentnega detajlista firme SPORT — SCHECK, ki je nekako pred tremi tedni začela s prodajo smuči in okovja najeminentnejših proizvajalcev z nižjimi cenami za 15—23%. Ta akcija je povzročila plaz, v katerega so se vključili prak-

tično vsi bavarski in del ostalih zahodnonemških detajlistov. Posledica tega je, da je situacija na tržišču tako slaba, da praktično detajlistom ne omogoča nobenega zaslužka pri prodaji smuči in okovja. Smuči in okovje se praktično prodajajo po nabavni ceni + davek.

— Toni Einstein premišljuje, da bi del svoje proizvodnje prestavil na Japonsko ali Češko, kjer so delovne ure bistveno cenejše kot v Avstriji. **Primerjava:** Češka 4,69 ŠFr na uro, Japonska 11,15 ŠFr na uro in Avstrija 16,62 ŠFr na uro. Ker pa delež dela pri gotovi smuči predstavlja le 50% stroškov, tudi tako velika razlika v urnih postavkah ni pri odločitvi najpomembnejša.

— Firma BLACK and DECKER bo v Angliji prinesla na tržišče preko svojih običajnih prodajnih poti tudi opremo za trim. O ekspanziji na ostala evropska tržišča še ni glasu.

— Na tržišču Avstrije trenutno prodajajo smuči 17 proizvajalcev. Po mišljenju šefa firme KASTLE bo v nekaj letih ostalo na tržišču samo 8 firm, ki že sedaj imajo tržni delež 98%?! — ELAN-a ni med osmorico tistih, ki jih je naštel, da bodo preživele.

Izšel je nov telefonski imenik SR Slovenije za leto 1982. Ker pa v njem ni Elanovih internih števil, prosimo Dedka Mraza za intervencijski »uvoz«, saj domačega, kljub obilici novih števil, oziroma nepreglednosti starega imenika, ni pričakovati kaj kmalu.

Poslovni sestanek Elan — autocommerce

Skrb za čistočo v kovinski

Dela na modelu krila za novo jadralno letalo

ELAN

UREDNIŠKI ODBOR: Dolhar Brane, Brejc Nuša, Knafelj Slavko, Kolman Barbara, Kos Marjan, Stare Anton, Urbanc Janez, Vrhunc Anton, odgovorni urednik Knafelj Slavko. Naša smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije, št. 421-7-72).

Ali poznaš požarne nevarnosti na svojem delovnem mestu?

Odvržen ogorek lahko povzroči požar in milijonske škode.

Prehodi in zasilni izhodi morajo biti vedno prosti.

Vsak član naše delovne organizacije mora poznati ročne gasilne aparate in znati z njimi tudi ravnati.

Občinsko sindikalno prvenstvo

V soboto 24. 10. 1981 je bilo v organizaciji športnega društva »PARTIZAN« Mošnje v telovadnici osnovne šole v Radovljici, občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu za leto 1981.

Udeležba s strani Elana je bila glede na prejšnja leta, ko se ga je udeležilo čez 30 tekmovalcev in tekmovalk, slabo. Letos se ga je udeležilo samo 10 tekmovalcev, žal med njimi ni bilo nobene tekmovalke, tako, da v skupnih rezultatih nismo upoštevani.

Rezultati:

Moški do 27 let:

1. Praprotnik Filip	Elan	20 točk
2. Potočnik Miro	Obrtniki	16 točk
3. Kokelj Borut	Obrtniki	13 točk
4. Kralj Janez	Iskra Otoče	11 točk
5. Potočnik Zvone	ELAN	9 točk
13. Vidic Zdravko	ELAN	1 točka
22. Zupan Tine	ELAN	1 točka

Nastopilo 27 tekmovalcev

Moški od 27 do 40 let:

1. Vidmar Tomaž	SGP Gorenje	20 točk
2. Faganel Jože	Iskra Otoče	16 točk
3. Faganel Franci	Iskra Otoče	13 točk
9. Vrečko Maks	ELAN	3 točke
10. Urh Jože	ELAN	2 točki
19. Toman Slavko	ELAN	1 točka
23. Dežman Jože	ELAN	1 točka

Nastopilo 25 tekmovalcev

Moški nad 40 let:

1. Zajc Stane	Veriga	20 točk
2. Kozamernik Stane	ELAN	16 točk
3. Hegedič Lado	ELAN	13 točk

Nastopilo 13 tekmovalcev

Skupaj moški:

1. ELAN Begunje	67 točk	(10 tekmovalcev)
2. VERIGA Lesce	66 točk	(21 tekmovalcev)
3. SKRA Otoče	58 točk	(7 tekmovalcev)

Skupaj moški in ženske:

1. VERIGA Lesce	77 točk	(22 tekmovalcev)
2. SKRA Otoče	67 točk	(8 tekmovalcev)
3. LIP Bled	57 točk	(7 tekmovalcev)

Zvone Potočnik

Uspešen zaključek Elanove ekipe v I. skupini malega nogometa

Lestvica I. skupine

				Točke
1. Mošnje	18	15—0—3	100 : 49	30
2. Stol	18	11—4—3	101 : 64	26
3. Merkur	18	10—2—6	75 : 63	22
4. Elan	18	9—3—6	74 : 58	21
5. Plamen	18	9—1—8	88 : 60	19
6. Vrhnje	18	9—1—8	58 : 76	19
7. Mladina Bled	18	6—4—8	64 : 51	16
8. Donat	18	6—2—10	56 : 66	14
9. Veriga	18	3—1—14	37 : 104	7
10. Kamna gorica	18	2—2—14	41 : 98	6

Rezultati Elanove ekipe v jesenskem delu

ELAN : VERIGA	6 : 3
Mošnje : ELAN	6 : 5
ELAN : Kamna gorica	10 : 2
MERKUR : ELAN	5 : 5
ELAN : Mladina Bled	2 : 2
DONAT : ELAN	4 : 6
ELAN : PLAMEN	5 : 3
STOL : ELAN	4 : 2
ELAN : Vrhnje	4 : 3

Cerar Jani

In memoriam

ANA PIŠKUR

Ob tvoji nenadni smrti nam spomini uhajajo v leta 1956—1971, ko si bila med nami, na delu v Elanu kot vestna in marljiva delavka v telovadnem orodju in nazadnje v skladišču smuči.

Prijela si za vsako delo, pri tem pa si bila vedno dobre volje. Po odhodu v zasluženi

pokoji nisi pretrgala vezi z Elanom. Vedno si se rada odzvala srečanju naših upokojencev, ki ga vsako leto pred Novim letom organizira sindikat. S tem si vedno dokazovala pripadnost podjetju.

Mi, tvoji sodelavci, se ti ob zadnjem slovesu zahvaljujemo za tvoj delež pri izgradnji Elana. Še dolgo se te bomo spominjali kot dobro sodelavko, tovarišico in prijateljico.

Smrt te je pokosila prezgodaj, bila si še polna življenja in volje. To si pokazala tudi s svojo aktivnostjo pri delu društva upokojencev v Begunjah.

Vendar smrt ne izbira med dobrimi in slabimi, med stari in mladimi. To pot si je izbrala tebe, vsi drugi pa smo še na vrsti.

Toda ko pride in kadar pride, je vedno prezgodaj in boleče.

Draga Ana, hvala ti za vse in v miru počivaj!

Svojcem iskreno sožalje.

Sodelavci Elana

Elanovi šahisti prvi

Šs »Iskra« Elektromehanika je bil organizator V. šahovskega festivala v počastitev dneva republike. Na njem je sodelovalo skupno 64 moških in 7 ženskih štiričlanskih ekip iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije. Namen tega turnirja je, da delavci »Iskre« sodelujejo in si s tem obnavljajo in krepijo športno udejstvovanje. »Elan« je na turnirju v nedeljo 22. 11. 1981 v Kranju nastopil z dvema ekipama. Prva in druga ekipa sta nastopili v peti skupini. »Elan« 1. je osvojil prvo mesto in pokal ter denarno nagrado v vrednosti 800,00 din, druga ekipa pa je osvojila osmo mesto v isti skupini. Vrstni red in doseženi rezultati pa so razvidni iz vrstnega reda nastopajočih:

»Elan« I. v postavi in po deskah; doseženi rezultati:

1. deska Vrečko 6,5 točke od 7 možnih
2. deska Jerala 6 točk od 7 možnih
3. deska Dragan 6,5 točke od 7 možnih
4. deska Potočnik 4 točke od 7 možnih

Skupaj 21,5 točke in prvo mesto.

»Elan« II. v postavi po deskah; doseženi rezultati:

1. deska Resman F, 1,5 točke od 7 možnih
2. deska Valant 2 točki od 7 možnih
3. deska Korošec 2 točki od 7 možnih
4. deska Omejc 1 točka od 7 možnih

Skupaj: 6,5 točke in osmo mesto.

Vsi tekmovalci in tekmovalke so bili razdeljeni po moči skupine. Turnir je lepo uspel z željo, da se vidimo na VI. turnirju »ISKRE« 21. 11. 1982 v Kranju.

Tone Benedičič

TOZD Smuči — šahovski prvak za leto 1981

V mesecu novembru je bilo Elanovo brzopotezno prvenstvo v šahu med TOZD-i za leto 1981. Naslov prvaka je brez izgubljene točke osvojila ekipa TOZD SMUČI I. v postavi: Vrečko, Jerala, Potočnik. Prvenstva se je udeležilo 6 ekip, toda kljub temu na tekmovalcu ni bilo ekip TOZD-a Inštitut, TOZD-a Plastika in TOZD-a Trgovina.

Vrstni red: točke

1. TOZD SMUČI I. 15
2. TOZD VZDRŽEVANJE 8 1/2
3. DSSS I. 7 1/2
4. TOZD ŠPORTNO ORODJE 6 1/2
5. TOZD SMUČI II. 6
6. DSSS II. 1 1/2

V.-M.

In memoriam

Mohorč Janezu v slovo

Teško nas je prizadela vest, da si za vedno in nenadoma odšel od nas. Huda bolezen te je prizadela in načela zdravje v zrelih moških letih.

V Elanu si bil polnih 30 let na odgovornih delovnih mestih, nazadnje kot kontrolor v Telovadnem orodju.

Bil si eden od pionirjev, prvih delavcev, ki so začeli graditi Elan in marsikateri tvoj žulj je vrtan v sedanjem velikem Elanu.

Kakor je bilo tvoje delo kvalitetno na delovnem mestu, je bilo enako dobro in vestno opravljeno tudi doma. Bil si vzgleden gospodar in družinski oče. Imel si še polno načrtov in želja, toda nenadoma je vsega konec.

Nisi mogel več prenašati bolečin in trpljenja in šele zdaj vemo, kako ti je bilo hudo.

Dragi Janez, s tabo smo izgubili dobrega strokovnega delavca in tovariša. Za vse kar si storil, se ti lepo zahvaljujemo. S tabo pa so tvoji domači

izgubili dobrega in skrbnega sina, moža in očeta. To je velika vrzel, ki se ne da preboleti. Le čas nekoliko ublaži spomine in bolečine. Tvoj zadnji dom, kjer za večno počivaš, ni delač od tvojega doma in ne od Elana, kateremu si posvetil več kot pol svojega življenja.

Čeprav si odšel, si ostal v spominu živ med nami, tvoji sodelavci.

Počivaj v miru, svojcem pa iskreno sožalje!

Elanovci

ZAHVALE

Ob težki izgubi drage mame

IVANE HROVAT

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja.

Posebej še sodelavcem modelarne za podarjeni venec ter sodelavcem finančnega sektorja za šopek. Prav tako gasilskemu društvu Elan za prispevek, namesto venca na grob.

Zahvala tudi vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Žaljuči: hči Vida, sin Janez, vnuki Janko, Viko in Karmen

Ob nenadni izgubi dragega očeta

ALBINA
REHBERGER

se iskreno zahvaljujem sodelavcem Vzdrževanja za podarjeni venec in pomoč.

Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter dragega očeta pospremili k njegovemu zadnjemu počitku.

Žaljuči sin
Albin Rehberger

Ob težki izgubi dragega očeta

ALOJZA JUSTINA

se zahvaljujem za izrečena sožalja in denarno pomoč namesto venca na grob od sodelavcev lakirnice.

Žaljuči hči
Anica Žilih z družino

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

MOHORČ JANEZA

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot in nam izrekli sožalje.

Posebno se zahvaljujemo metalni, TO, kontrolorjem, sindikatu in trgovini za podarjene vence in denarno pomoč.

Žaljuči: žena Francka, hčerka Ivica, oče Franc in sin Marjan

Ob nenadni izgubi drage mame, stare mame in tete

ANE BIZJAK

se lepo zahvaljujemo za sožalja, sindikatu za venec in sodelavcem Priprave za finančno pomoč namesto venca na grob.

Žaljuči: mož Tone, hči Rezka z družino, vnukinja Slavica Klarič z družino in Renkovi

Delovni koledar 1982

I. Izhodišča:

- Skrajšan je delovni teden — ne delovni dan (8 ur dnevno),
- upoštevano načelo, da ima teden najmanj pet plačanih dni,
- poudarek na enakomernosti plačanih dni,
- upoštevan termin šolskih počitnic za šole na Gorenjskem od 25. I. do 13. II. 1982,
- v plan delovnih dni sta vključeni tudi ena delovna sobota za nadomestilo porabljenega časa za samoupravno dejavnost in ena delovna sobota za solidarnost,

- popoldanska izmena na delovno soboto prenešana na prosto soboto dopoldan,
- upoštevana želja OZZS Elan, da bi sindikalni piknik bil vedno predzadnji ali zadnji soboto v avgustu,
- razpored delovnih sobot prilagojen predlogu ZSSOS Radovljica (izjema je avgust),
- 31. decembra dela prost dan,
- 26. april kolektivni dopust (ponedeljek pred praznikom)
- kolektivni dopust od 19. 7.
- 6. 8. (14 delovnih dni)

— delovni koledar velja za vse TOZD in DSSS — razen za TOZD Trgovina in TOZD Vzdrževanje. TOZD in DSSS

organizirajo letne dopuste tako, da je zajamčeno nemoteno poslovanje prisotnih delavcev.

II. Osnove za izhodišča delovne obveznosti

— število koledarskih dni	365 dni
— število nedelj	52 dni
— letni fond plačanih dni (7 ur)	313 dni
— letni fond plačanih ur	2.192 (313 x 7) ur
— letni fond plačanih ur	274 dni
— solidarnostna sobota	1 dan
— samoupravne sobote	1 dan
— skupaj plačanih dni	276 dni
— delovnih sobot	14 dni
— praznikov	9 dni
— kolektivni dopust	15 dni

DELOVNI KOLEDAR ZA LETO 1982

NEDELJA	PRAZNIK	KOLEKT. DOPUST	NEIZMEN. DELO	II. IZM. PROSTO	I. IZM. PROSTO
I	P				
II					
III					
IV					
V	P				
VI					
VII					
VIII					
IX					
X					
XI	P				
XII					